

4. Комаров В.М. Основные положения теории инноваций / В.М. Комаров. – М. : Издат. дом «Дело» РАНХиГС, 2012. – 190 с.
5. Халабуда Ю.Э. О сущности и содержании основных категорий теории инноваций / Ю.Э. Халабуда // Вопросы экономики и права. – 2011. – № 1. – С. 16-20.
6. Edquist C. Striving towards a Holistic Innovation Policy in European countries – But linearity still prevails! / C. Edquist // STI Policy Review. – 2014. – № 5(2). – Pp. 1-19.
7. Kotter J. How the most innovative companies capitalize on today's rapid-fire strategic challenges—and still make their numbers / J. Kotter // Harvard Business Review. – 2012. – № 90(11). – Pp. 43-58.
8. Prahalad C.K. (2012). Bottom of the Pyramid as a Source of Breakthrough Innovations / C.K. Prahalad // Journal of Product Innovation Management. – 2012. – № 29(1). – Pp. 6-12.
9. Romer Paul M. Endogenous Technological Change / Paul M. Romer // Levine's Working Paper Archive. – 1999. – № 2135.
10. Segarra A. (2014). High-growth firms and innovation: an empirical analysis for Spanish firms / A. Segarra, M. Teruel // Small Business Economics. – 2014. – Pp. 1-17.

Радіонова Н. Й.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і аудиту*

*Київського національного університету технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ СИСТЕМИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАТРАТАМИ

Аналіз спрямований на виявлення внутрішніх ресурсів і можливостей підприємства, на оцінку поточного стану бізнесу, виявлення стратегічних проблем. Необхідність проведення аналізу визначається декількома факторами:

– по-перше, він необхідний при розробці стратегії розвитку підприємства і в цілому для реалізації ефективного менеджменту, оскільки є важливим етапом управлінського циклу;

– по-друге, він необхідний для оцінки привабливості підприємства, з точки зору зовнішнього інвестора, визначення позиції підприємства в національних та інших рейтингах;

– по-третє, аналіз дозволяє виявити резерви і можливості підприємства, визначити напрями адаптації внутрішніх можливостей підприємства до змін умов зовнішнього середовища [2].

В результаті проведення економічного аналізу підприємства можна зробити висновки про:

– об'єктивність власної оцінки підприємством;

– об'єктивність оцінки підприємством своїх конкурентів;

– правильності визначення підприємством пріоритетів щодо стратегії розвитку.

Серед принципів, на яких повинен базуватися економічний аналіз підприємства можна виділити наступні:

– системний підхід, згідно з яким підприємство розглядається, як складна система, що діє в середовищі відкритих систем і складається у свою чергу з ряду підсистем;

– принцип комплексного аналізу всіх складових підсистем, елементів підприємства;

– принцип динамічності;

– принцип врахування специфіки підприємства (галузевий і регіональний) [5].

Важливе значення в економічному аналізі виробничо-господарської діяльності відводиться аналізу виробничих затрат, який є складовим елементом функції контролю, допомагає оцінити ефективність використання всіх ресурсів підприємства, зібрати інформацію для підготовки планів і прийняття раціональних управлінських рішень щодо виробничих затрат. В системі управління виробничими затратами аналіз закінчує функціональний цикл і одночасно є його початком.

Ефективне управління виробничими затратами на різних рівнях забезпечується використанням методичної єдності, що передбачає єдині вимоги до інформаційного забезпечення, планування, обліку, аналізу виробничих затрат на підприємстві [4].

Основа системи методів, що використовуються в управлінському аналізі, складає загальнонаукова методологія, яка передбачає системний, комплексний походи до вирішення проблем, а також застосування таких методів, як моделювання, експериментування, конкретно-історичний підхід, економіко-математичні та соціологічні виміри.

Одним з факторів, який впливає на величину затрат є зміна обсягу і структури продукції, які можуть привести до відносного зменшення умовно-постійних затрат (крім амортизації), відносного зменшення амортизаційних відрахувань, зміни номенклатури і асортименту продукції, підвищенню її якості [1].

Методика внутрішнього аналізу виробничих затрат підприємства представлена на рис. 1.

У зв'язку з тим, що багато видів управлінської діяльності періодично повторюються (особливо в області планування і контролю) і способи їх вирішення відомі, то розробка нових методів охоплює лише частину необхідного методичного інструментарію. Це створює реальні умови для економії часу і засобів, які доводиться витратити для вирішення управлінських проблем.

З метою прийняття ефективних управлінських рішень важливою складовою управлінського аналізу є структурний аналіз затрат за елементами. Він, як правило, проводиться систематично протягом року у цілях виявлення внутрішньовиробничих резервів зниження затрат.

Таким чином, перед промисловими підприємствами стоять досить серйозні завдання і для успішної їх реалізації необхідно мати раціонально організований аналіз, який має важливе значення для обґрунтування заходів з оптимізації собівартості продукції.

У найбільш загальному вигляді внутрішній аналіз являє собою систему раціоналізації діяльності підприємства. Ідейними принципами реалізації аналізу є постійний моніторинг, виявлення та аналіз різного роду відхилень, що виникають в процесі досягнення поставлених цілей.

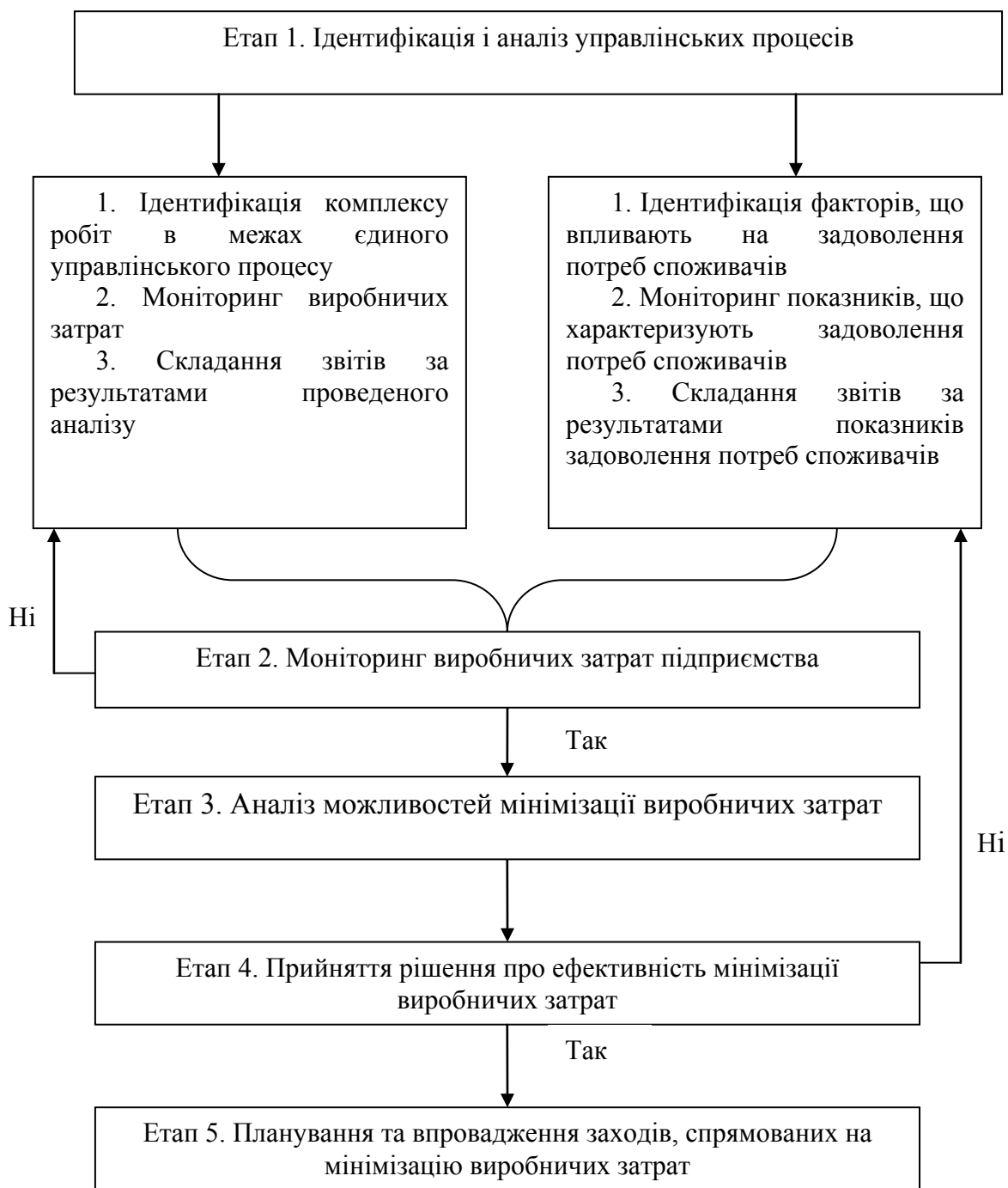

Рис. 1. Алгоритм поетапного формування інформаційно-аналітичного середовища управління виробничими затратами підприємства

Сформовано за [4]

Управління на підприємстві, у тому числі затратами, має здійснюватися за допомогою орієнтації всіх служб і працівників на плани і бюджети. Але з іншого боку, навіть налагоджене, якісне планування не може передбачити те, що можуть зробити прогнозні розрахунки, особливо що стосуються мінливих зовнішніх умов. В навколишньому середовищі, яке динамічно розвивається і в умовах відкритості зовнішніх ринків, фактичні величини лише у виняткових випадках повністю співпадають із запланованими. Наявність невеликих відхилень фактичного стану системи від запланованого вважається цілком нормальним явищем. Більш того,

відхилення на прибутково працюючому підприємстві, за твердженням німецького економіста Йозефа Бауса, не тільки можливі, але при певному розвитку й навіть бажані [3]. Відхилення, за своєю суттю, – це тільки сигнали, які дозволяють поліпшити регулювання і які слід інтерпретувати, як допомогу або сервісну функцію, яка надає можливість додаткового вивчення ситуації. Відсутність відхилень може свідчити про те, що підприємство знаходиться в стані стагнації і не використовує додаткові (або неявні) можливості.

Тому аналіз відхилень – дуже важлива частина діяльності системи контролю на будь-якому підприємстві. Як правило, відхилення «ведуть» себе по-різному, відповідно, необхідний індивідуальний підхід при виявленні і аналізі кожного з них.

Література:

1. Антоненць О.О. Адаптивне управління витратами малих машинобудівних підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Антоненць Ольга Олександрівна. – Харків, 2012. – 23 с.
2. Бруханський Р.Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : моногр. / Р.Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
3. Гудзинський О.Д, Кірейцев Г.Г., Пахомова Т.М. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту // Облік і фінанси АПК, – № 3. 2008 р. – С. 89-92.
4. Залевский В.А. Управленческий учет и анализ формирования целевой себестоимости для целей стратегического менеджмента / В.А. Залевский // Управленческий учет. – 2009. – № 1. – С. 3–13.
5. Лісовський І.В., Рудніченко Є.М. Особливості формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління затратами промислового підприємства / І.В. Лісовський, Є.М. Рудніченко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2014. – № 4 (66). – С. 140-145.